

Datum: 2025-02-27
Handläggare: Marie Eriksson
Dnr: KS 000183/2025 – 350

Slutinstans: Kommunstyrelsen

Ställningstagande gällande upplåtelse av offentlig plats i kommersiellt syfte inom Torekov 98:43

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar att:

Förvaltningen ska med hänsyn till platsens historia agera i linje med tidigare överenskommelse och vara restriktiv med att tillstyrka markupplåtelser inom Torekov 98:43.

Sammanfattning av ärendet

Hur ytorna inom Torekov 98:43 (S:ta Thoras park) bör nyttjas har varit föremål för diskussion vid ett flertal tillfällen och år 2000 träffades en överenskommelse att kommunen skulle förhålla sig restriktivt till att upplåta mark inom parken för kommersiella ändamål. I samband med covid-19 togs beslut att låta restauranger kostnadsfritt utöka sina serveringsytor för att kunna bedriva verksamhet under pandemin. Efter pandemin har del av parken fortsatt upplåtits för uteservering. Utifrån platsens historia krävs ett politiskt ställningstagande hur teknik & service fortsatt ska förhålla gällande markupplåtelse, då det inte föreligger plan- och regelmässiga hinder för att upplåta mark i kommersiellt syfte inom parken.

Bakgrund

S:ta Thoras kyrkogård togs ur bruk som begravningsplats 1859 och blev då parkmark. Idag kan ytan upplevas både som offentlig park och som ödekyrkogård. Hur parken ska nyttjas har under årens lopp varit föremål för diskussion. År 2000 slöts en överenskommelse mellan kommunen och föreningar i Torekov om ett generellt förhållningsätt gällande parkens nyttjande. Skrivelsen med tillhörande svar som föranledde överenskommelsen finns diarieförd KS000960/2000 men finns inte tillgänglig i digitalt format. Överenskommelsens andemening är att kommunen ska vara restriktiv med att tillstyrka markupplåtelser i parken, särskilt gällande tillställningar som kräver alkoholtillstånd. Fram till pandemins början 2020 var kommunen restriktiv med att tillstyrka ansökningar som avsåg markupplåtelser i parken.

Med anledning av pandemin beslutade kommunstyrelsen 2020 att underlätta för verksamhetsutövare genom att medge kostnadsfri utökning av serveringsytor på offentlig plats. Varje ansökan som inkom om att kostnadsfritt utöka serveringsyta under pandemin hanterades utifrån platsspecifika förutsättningar. Efter pandemin har Teknik & service fortsatt att årligen tillstyrka ansökningar som avser utökade ytor som tillstyrktes med anledning av pandemin, upplåtelseerna har sen pandemins slut debiterats enligt gällande taxa.

Aktuellt

Trots platsens historia som kyrkogård är S:ta Thoras park idag offentlig plats och planlagd som "Park eller Plantering". Det innebär att marken är till för allmänhetens nyttjande, önskar någon ta marken i anspråk för exempelvis uteservering eller andra typer av arrangemang kan man göra det genom att söka tillstånd enligt ordningslagen. Tillståndet söks via Polisen, teknik & service lämnar yttrande gällande markåtkomsten på delegation från kommunstyrelsen. I yttrandet till polisen kan teknik & service avslå alternativt tillstyrka ansökan och vid tillstyrkande även ställa villkor för upplåtelsen som ska följas av sökande. Plan- och regelmässigt föreligger det inget som hindrar Teknik & service att tillstyrka markupplåtelsen i parken. Platsens tidigare användning som kyrkogård har medfört reaktioner från medborgare och besökare, då det upplevs kontroversiellt och respektlöst att tillstyrka markupplåtelse i kommersiellt syfte i parken.

Förutom tillstånd enligt ordningslagen krävs även tillstånd från Länsstyrelsen för att kunna nyttja ytor inom S:ta Thoras park. Länsstyrelsen bedömer och beviljar inkommen ansökan utifrån Kulturmiljölagen (KML). Både tillstånd enl. ordningslagen och tillstånd från Länsstyrelsen behöver sökas årligen.

Även om det inte föreligger plan- och regelmässiga hinder, kan det med tanke på platsens kulturhistoriska arv finnas skäl att vara mer restriktiv gällande markupplåtelse i parken. Platsens historiska värde behöver vägas mot platsens kommersiella attraktionskraft. Det föreligger en svårighet i att efter pandemin inte längre tillstyrka de utökande ytorna inom parken då verksamhetsutövaren vant sig vid den större tillgängliga ytan. Utan restriktioner som rådde under pandemin innebär de utökade serveringsytorna möjlighet till fler sittande gäster och extra intäkter som det större gästantalet medför.

Utifrån platsens historia krävs ett politiskt ställningstagande hur teknik & service fortsatt ska förhålla sig gällande markupplåtelse, då det inte föreligger plan- och regelmässiga hinder utan förhållningssättet hur markupplåtelse inom parken ska hanteras kräver ett ställningstagande av mer ideologisk karaktär. Därför bör ett sådant beslut inte vila på en enskild tjänsteperson.

Teknik och service
Marie Eriksson, Park & gatuchef

Beslutet ska expedieras för verkställande till: Marie Eriksson, Teknik & service
Beslutet ska expedieras för kännedom till: Näringsidkare som 2024 erhöll tillstånd för markupplåtelse inom parken 2024